

Nordland
FYLKESKOMMUNE

**Ingenting om oss
– uten oss!**

Lovpålagte medvirkningsråd

- Rådgivende organ for ungdom, eldre og personer med funksjonsnedsettelse
- Interesseorgan som skal fremme en gruppes synspunkter og interesser overfor lokalpolitikere
- Jobber for at kommunen skal bli et bedre sted for unge, eldre og personer med funksjonsnedsettelse

Hvorfor medvirkning?

- Plan- og bygningsloven
 - Kommunen skal legge til rette for aktiv medvirkning
- Lovpålagt
 - Ny kommunelov (<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-22-83>)
 - Forskrift for medvirkningsråd (<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2019-06-17-727>)

Hvorfor medvirkning?

1. Beslutninger blir bedre – dypere problemforståelse og informerte valg
2. Gjør de folkevalgte bedre i stand til å være gode representanter for innbyggerne
3. De som blir berørt blir hørt
4. Øker innbyggernes tillit til de folkevalgte
5. Gjør det enklere å gjennomføre vedtatte tiltak – bredt eierskap og flere ambassadører
6. Gir læring for både politikere og innbyggere

Hva er god medvirkning?

- Politisk og administrativ ledelse må ønske det og ta det i bruk
- Lag og følg gode rutiner
- Ansatte som har og tar ansvar
- Engasjerte rådsmedlemmer!
- Lokal tilpasning

Formelle krav – kommuneloven og forskrift

Kommuneloven

- Valgperiode inntil fire år (følger kommunestyre- og fylkestingsvalg)
- Velges av kommunestyret – status som folkevalgt
- Kjønnsbalanse: Begge kjønn skal være representert med minimum 40 prosent
- Møterett og møteplikt – rett til fri fra jobb og skole
- Krav på godtgjøring, å få dekket utgifter til reise og eventuell tapt arbeidsfortjeneste
- Flertallet av *eldrerådets* medlemmer skal på valgtidspunktet ha fylt 60 år
- Kommunestyret skal fastsette et reglement for rådene. Reglementet skal inneholde:
 - Rådets virkeområde og eventuelle vedtaksmyndighet
 - Tidsperioden rådet er opprettet for
 - Eventuelle andre sentrale bestemmelser om rådets virksomhet

Formelle krav – kommuneloven og forskrift

Forskrift for medvirkningsorganer

- Skal sikre bred, åpen og tilgjengelig medvirkning
- Rådgivende organ, rett til å uttale seg i saker som gjelder eldre / personer med funksjonsnedsettelse
- Kan ta opp saker på eget initiativ
- Konstituerer seg selv, velger leder og nestleder
- Organisasjoner som representerer eldre / personer med funksjonsnedsettelse kan nominere medlemmer
- Kommunestyret kan gi medlemmer av rådet møte- og talerett i folkevalgte organer
- Kommunestyret kan gi rådene myndighet til å fordele bevilgninger
- Rådene skal legge frem årsmelding for kommunestyret
- Det *kan* opprettes felles råd for eldre og personer med funksjonsnedsettelse
- Rådene skal gis tilstrekkelig sekretariatshjelp – hva er tilstrekkelig?
- **Kommunestyret skal etablere rutiner som sikrer tidlig medvirkning**

Etablere rutiner som sikrer tidlig medvirkning

§ 2. Oppgaver

Eldrerådet, rådet for personer med funksjonsnedsettelse og ungdomsrådet eller et annet medvirkningsorgan for ungdom er rådgivende organer for kommunen og fylkeskommunen.

Rådene har rett til å uttale seg i alle saker som gjelder henholdsvis eldre, personer med funksjonsnedsettelse og ungdom. Slike saker skal kommunestyret, fylkestinget eller andre folkevalgte organer forelegge for rådene.

Kommunestyret og fylkestinget skal etablere rutiner som sikrer at rådene mottar sakene på et så tidlig tidspunkt i saksbehandlingen, at uttalelsene fra rådene har mulighet til å påvirke utfallet av saken. Rådene kan også ta opp saker på eget initiativ. Uttalelsene skal følge saksdokumentene til det kommunale eller fylkeskommunale organet som avgjør saken endelig.

Rådene skal ikke behandle saker som gjelder avgjørelser overfor enkeltpersoner. Kommunestyret og fylkestinget kan gi rådene myndighet til å fordele bevilgninger.

Rådene skal hvert år utarbeide hver sin årsmelding som skal legges frem for kommunestyret eller fylkestinget.

Kommunestyret og fylkestinget kan gi medlemmer av rådene møte- og talerett i folkevalgte organer.

Veileder for eldreråd

Denne veilederen skal hjelpe deg med arbeidet i eldrerådet. Her finner du både formelle bestemmelser og nyttige tips for å lykkes best mulig.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Hva er et eldreråd?

Eldrerådet er et rådgivende organ i kommuner og fylkeskommuner.

Valg av eldreråd

Prosesen med å få valgt et nytt råd bør starte tidlig.

Oppstart av et nytt eldreråd

På det første møtet bør rådsmedlemmene få informasjon om eldrerådets oppgaver og funksjon.

Veileder for rådene for personer med funksjonsnedsettelse

*Utarbeidet i samarbeid med Kommunal- og moderniseringsdepartementet,
Kulturdepartementet og Barne- og familiedepartementet*

Hva er rådet for personer med funksjonsnedsettelse?

Spesielt for medlemmene av rådet

Roller, arbeidsoppgaver og rettigheter

Spesielt for rådssekretærer og administrasjon

Roller og arbeidsoppgaver

Hvordan opprette rådet

Hvem kan sitte i rådet? Hvordan velges medlemmene? Hvordan komme i gang

Hva sier lov og forskrift?

Overordnede rammebetingelser og føringer

Til refleksjon

- Hva innebærer det å ha mulighet til å *påvirke utfallet av en sak*?
- Har rådet eget budsjett? Driftsmidler / midler til disposisjon
- Hva er tilstrekkelig sekretariatshjelp?
- Hvordan holde engasjementet og aktiviteten oppe gjennom hele perioden?
- Rollen som rådsmedlem: Hva innebærer det å representere andre?
- Hvordan kan vi bruke Bodø2024 til å sette i gang lokale/regionale prosjekter?
- Hvordan kan medvirkningsrådene jobbe med FNs bærekraftsmål?